

ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ ಹೆಳೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಚ್ಚಲಿಗೆ ದಾಟಿದರು. ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲ್ಲು ಇಲ್ಲದ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಂತಾ ಮನೆ. ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ ಅಂತ ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ? ರಾವಣನ ರಾಜಧಾನಿ ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣಕ್ಕಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾ? ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ ಅಂದರೆ ಸಕಲ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಪುರಾಣಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಿದೆ. ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಹೀಗೇ. ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಸೀತಮ್ಮ ಬಚ್ಚಲ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಸೀರೆಗೆ ಸೋಪು ಹಚ್ಚತೊಡಗಿದರು. ಕೂತರೆ ಏಳುವುದಕ್ಕಾಗದ, ಎದ್ದರೆ ಕೂರಲಿಕ್ಕಾಗದ ಮಂಡಿ ನೋವು. ಬೇರೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸದವರನ್ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಲ ಮುಗಿದೇಹೋಗಿದೆ, ಇನ್ನೆಂದೂ ಆ ಸುಖ ಮರಳಿ ಬಾರದಂತೆ. ಈ ಸೋಪು ಹಚ್ಚುವ ರಗಳೆಗಿಂತಾ ಸೋಪಿನಪುಡಿ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಸುಲಭ. ಯಾಕೋ ಗಂಡನಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದರೆ ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಸವಾರಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಉಡುವ ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು, ಮೇಲೊಂದು ಅರೆತೋಳಿನ ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು ಬಚ್ಚಲಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಂದಾಜಾಯ್ತು ಸೀತಮ್ಮನಿಗೆ. ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ, 'ಬಾಗ್ಗು...' ಅನ್ನುವ ಕರೆ ಬಂತು. ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಿ ಮಾತು ದಂಡ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಶಿವರಾಮಯ್ಯ. ಹೂಂಗೆಟ್ಟಿದರು ಸೀತಮ್ಮ. ಈ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳ ಹೊಕ್ಕರೆ ಅವನಿಗೇ ನಷ್ಟ. ಏನಿದೆ ಕದಿಯಲು? ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂಗಾರ ಇತ್ತಾ? ಎಲ್ಲಾ ತಲೆವಾರಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಮಗನ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೆಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯ್ತು. ಆದರೂ ರೇಷ್ಮೆಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಗಂಟು ಇತ್ತು. ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಪೂರ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡ. ಹಬ್ಬ ಗಿಬ್ಬ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಂತರ್ಪಣೆಮನೆ ಅಂದರೆ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು ಸರಿದುಕೊಂಡು, ಜನಿವಾರದ ಬೇಗದ ಕೈಯಿಂದ ಟ್ರಿಬರಿ ತೆಗೆದು, ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವ ಕ್ರಮ. ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಅಷ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಮದುವೆಮನೆ ಎದ್ದರೂ ಈ ಮನೆಯಿಂದ ನಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಾಪಸು ತಂದುಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತಂತೆ. ಜಾತ್ಯಸ್ಥರು ಅಂತಲ್ಲ, ಮನೆಯ ಕೆಲಸದಾಳುಗಳ ಮದುವೆಗೂ ಮದುವೆಕಳ್ಳ ಸಿಂಗಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗೇನು ಕಲಿಯುಗ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವಾ? ಒತ್ತಾಶಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿತ್ತು. ಜನ ಕೂಡ ಆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮುಂಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಅಗುಳಿ ಎಳೆದು ಬಂದ ಸೀತಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ಸೀರೆ ಕುಸುಕಲು ಕುಕ್ಕುರಗಾಲಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ತಮ್ಮ ಬದುಕು ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕನಸಲ್ಲಾದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತ್ತಾ? ಹಣೆಬರಹ ಎನ್ನುವುದೊಂದಿರುವುದು ಪೂರ್ತಿ ಸುಳ್ಳೇನಲ್ಲ.

ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವವನು ಬ್ರಹ್ಮ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತು. ತನ್ನ ಹಣೆಬರಹ ಬರೆದಿದ್ದು ಯಾರು? ಗಂಡ. ಗಂಡನೇ. ಅನುಮಾನ ಇಲ್ಲ...

ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆದರೆ ಮುರೀ ಹಿಂಡಲು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಬೆಡ್ ಶೀಟು ಅಂದರೆ ಎತ್ತಿ ಒಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಹಳೇ ಹತ್ತಿ ಸೀರೆಯ ಮೇಲಿತ್ತು. ಗಂಡನ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಪಂಚೆ. ಹೊದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಒಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಸಂಯ್ತು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಾ? ಒಗೆದರೆ ಹಿಂಡಲು ಕಷ್ಟ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಒಣಗಲು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ದಿನ. ಹಿತ್ತಲುಕಡೆ ಅಂದರೆ ದಪ್ಪದ ಜನ ಓಡಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಂದಿ. ಪಾತ್ರೆ ಬೆಳಗುವುದು ಬಚ್ಚಲಲ್ಲೇ. ಹಿತ್ತಲಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಹರಗಲು ತಂತಿ ಕಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗಂಡ. ಎಲ್ಲಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಲ್ಲ?

ಬಟ್ಟೆ ಹರಗಿ ಅಡುಗೆಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸೀತಮ್ಮ ಮೇಲೋಗರಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣದಸೌತೆ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಿಗೈ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೇಗೋ ಈ ಮೆಟ್ಟುಗತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾಣದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದವರಂತೆ ಚಕಚಕಚಕ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚಲು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಧ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ಒಲಿದಿಲ್ಲ. ಆರಕ್ಕೆ ಮೂರರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತೂರಿ ಬಂದರೂ 'ಮೆಟ್ಟುಗತ್ತಿ ಒಂದಿರ್ಲಿ ಮಾರಾಯಾ. ಅಡುಗೆ ಗಿಡುಗೆ ಮಾಡೋದಾದ್ರೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ನಂಗೆ' ಎಂದು ಮಗನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕಾರಿನ ಡಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದರು.

'ಬ್ಯಾಡ ಕಣೇ. ಸುಮ್ಮೆ ಹಸರಣೆ. ಪೇಟೆಮನೇಲಿ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೆ?' ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ ಮಗ. ಗೋಣೇಚಿಲದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಾರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ. ಐವತ್ತೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದ ಈ ಮೆಟ್ಟುಗತ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ತನಗೆ. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿಗುವಂಥವು ಹೀಗಿರುತ್ತವೆಯಾ? ಅಂಡೂರಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಅಗಲದ ಮಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಿಯೂ ಬಡ್ಡು, ಹೆರೆಮಣೆಯೂ ಬಡ್ಡು. ಸೀತಮ್ಮ ಒಂದು ತುಂಡು ಸೌತೆತಿರುಳನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಪುಣ್ಯ. ಕೈಯಿಲ್ಲ ತಿರುಳು. ಚೂರು ತೆಂಗಿನ ತುರಿ, ಜೀರಿಗೆ, ಹಸಿಮೆಣಸು ಸೇರಿಸಿ ಅರದರೆ ತಂಬುಳಿ. ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಮೂರು ಮೂರು ಮೇಲೋಗರ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು ಶಿವರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ. ಈಗ ಎರಡು ಬಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಡಾಲು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ಅಡುಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಗಂಡನ ಪತ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗೆ ಮೈಲುಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದೇನಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಫರ್ಲಾಂಗು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಸಲ ಹೋಗಿ ಬರಬಹುದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಂಗ ಕೊಚ್ಚಲು ನಿಂತರೋ ಅನಿಸಿದರೂ ಆ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಬುಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೇ ಅನಿಸಿತು. ಒಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪುರುಸೊತ್ತಾಗಿ ನಿಂತು ಮಾತಾಡುವ

ವಸುಮತಿ ಉಡುಪ

ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೊಳೆಯಿಸುವಂತೆ ಬರೆಯುವ ಲೇಖಕಿ ವಸುಮತಿ ಉಡುಪ ಅವರಿಗೆ, ಬರವಣಿಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿನ ಚೆಲುವು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾಧ್ಯಮ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಿರಣಕೆರೆ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು (ಜನನ: 1948ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 18). ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಹೃದಯರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನಪೀಠಿ, ಪಕ್ಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಯಮ ವಿಶೇಷವಾದುದು.

'ಸೀತಾಳಂದೆ' ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ. 'ಬಂದನಾ ಹುಲಿರಾಯನು', 'ವಿಕಲ್ಪ', 'ಶೇಷಪ್ರಶ್ನೆ' ಜನಪ್ರಿಯ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳು. 'ಪರಿವರ್ತನೆ', 'ಸಂಬಂಧಗಳು', 'ಅನವರತ' ಹಾಗೂ 'ಅವ್ಯಕ್ತ' ಅವರ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ವಸುಮತಿ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ದು.ನಿಂ. ಬೆಳಗಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಗೌರವಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಅಪಾರ ಓದುಗ ವರ್ಗದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ 'ಅಂತಃಪುರ' ಕಾದಂಬರಿ ಮೂಲಕ ವಸುಮತಿ ಉಡುಪ ಅವರು ಮತ್ತೆ 'ಸುಧಾ' ಓದುಗರಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.